

En els primers anys de l'episcopat del Bisbe Torras, quan encara Mn. Verdaguer era viu, la ciutat tenia la sensació d'esser el cervell de Catalunya.

Jo tenia uns deu anys quan el Doctor Torras va fer la seva entrada a Vich. Recordo que la gent deia que era un bisbe molt savi i que la ciutat el rebia convençuda de fer una adquisició. El Bisbe Torras no era de Vich, però havia estudiat una temporada a Vich. Per altra part, el Dr. Torras era el cap espiritual del catalanisme i per això Vich creia que era per dret propi que corresponia aquest bisbe a la ciutat que un dia havia format un filòsof com Balmaes, un apòstol com el P. Claret, un poeta com Verdaguer. Vich es considerava una ciutat sàvia i creia que en aquell moment representava molt en el moviment literari de Catalunya. La restauració del Monestir de Ripoll, la fundació del Museo Episcopal, la glòria de l' "Esbart de Vich " li donaven certament una categoria que, exceptuant Barcelona, no tenia cap altra ciutat catalana en aquell temps.

En l'ambient de casa meua, en el taller d'escultura d'Agustí Potelles, on treballava el meu pare i que després ell va continuar - el taller dels grans escultors barrocs i neoclàssics Real i Gros - es respirava aquest ambient, que no era altra que el de la Secretaria del Museu. Quan el meu pare en

encara em donava la mànant pel carrer, cada diumenge em portava a la Secretaria del Museu a veure les adquisicions noves. En aquest lloc, ~~em~~ on després havia de passar la meua adolescència com a dependent del bibliotecari i conservador del Museu, que era Mn. Gudiol, vaig viure el vigatanisme. A tretze o catorze anys jo ja sentia l'orgull d'esser vigatà. Per això no es estrany que un dels episodis que recordo perfectament es l'entrada del Dr. Torras a Vich. Sé encara el lloc de la plaça d la Catedral on estavem situats amb el meu Pare, i el senyalaria sense equivocar-me de més d'un parell de metres. Hi havia un arc de triomf de fullatge al final del carrer de la Ramada i entrada a la plaça de la Seu. L'arc eren dues ~~torres~~ torres lligades per uns rosaris, com en l'escut del Bisbe. Tot anava ple d'uns fulls de diversos colors amb poesies dedicades al Bisbe Torras entre les quals em sembla que n'hi havia una de Mn. Verdaguer.

En aquell temps Vic començava a esser una ciutat turística. Els dos ~~monumen~~ monuments de la ciutat eren el Bisbe i el Museu. Les personalitats més importants del país venien a visitar el Dr. Torras. Venia també molta gent, sobretot ~~ext~~trangers a veure el Museu. A la Secretaria del Museu deien que el Dr. Torras ~~int~~intervenia en moltes coses del moviment literari i artístic de Catalunya, solucionava molts conflictes i exercia una mena de vigilància paternal sobre molts artistes i homes de lletres,. Mn. Gudiol m'havia dit varies vegades

que la feina que feia el Bisbe Torras prop de molts artistes i escriptors que venien a visitar-lo era un veritable apostolat. Generalment el convidava a dinar, però abans d'anar a dinar tenia una entrevista, generalment llarga amb aquets visitants. Deia Mn. Gudiol que sabia per mes d'un que s'havia confessat amb el Bisbe . Un d'aquets homes, del qual només sé que el Dr. Torras l'havia conegut a Sant Lluç, va explicar a Mn. Gudiol que el Bisbe l'havia fet casar i li havia fet un regal esplèndid. També m'havia dit Mn. Gudiol que alguns artistes amics del Bisbe s'havien quedat tres o quatre dies en un hotel de Vich. A les tardes tenien unes llargues converses amb el Dr. Torras i ~~allà mateix que~~ ~~allà mateix que~~ i a l'últim dia havien combregat en la missa que el prelat deia en el seu oratori. Segons Mn. Gudiol, aquestes estades eren una mena d'exercicis espirituals.